

ЯЎТЕН АНШУЧАНКА

том 3

СССР

*Святы саюз
свабодных рыцараў*

*Дакументы
пайстання 1794 г.
у Літоўскай
правінцыі*

*Укладанне
рэдакцыя
прадмова*

Мінск 2006

Спіс дакументаў

1. 19 красавіка. Ліст Д. Пільхоўскага да гродзенскага дэкана	
1. Свяжынскага адносна даведак пра святароў.....	14
2. 24 красавіка. Апісанне паўстання ў Вільні.....	14
3. 24 красавіка. Абвяшчэнне Віленскай радай паўстання	
пачатку сваёй арганізацыі і кампетэнцыі.....	17
4. 24 красавіка. Абвяшчэнне Я. Ясінскага	
галоўнакамандуючым узброенымі сіламі паўстання ў ВКЛ.....	21
5. 28 красавіка. Зварот скарбоватца дэпутаты Віленскай рады	
да удзельнікаў Таргавіцкай канфедэрацыі аб звароце грошай.....	22
6. 29 красавіка. Сведчанне Віленскай рады аб ахвераваннях	
М. К. Агінскага, М. Граноўскага, А. Пацэя і іншых асоб.....	23
7. 1 мая. Наказ Віленскай рады арандатарам дзяржаўных	
маёмткі адносна іх фінансавай адказнасці.....	25
8. 1 мая. Заклік Віленскай рады насельнікаў ВКЛ да	
агульнага узбраення.....	27
9. 2 мая. Зварот Віленскай рады да ўсіх уласнікаў аб	
выдачы стралкоў.....	30
10. 2 мая. Зварот С. Корсака да сваіх сялян у Данюшава.....	31
11. 3 мая. Увядзенне Віленскай радай свайго кантролю	
над лінейным войскам.....	32
12. 3 мая. Універсал Віленскай рады аб агульным	
узбраенні ў княстве.....	33
13. 3 мая Акт падтрымкі паўстання Эйшышкім паведам.....	36
14. 4 мая. Зварот Віленскай рады да жыхароў ваколіц	
аб выдачы коней.....	37
15. 7 мая. Універсал Віленскай рады аб унясенні падаткаў,	
уведзеных Вялікім сеймам.....	38
16. 8 мая. Абвяшчэнне гродзенскім магістратам сваіх	
мер адносна кантрыбуцыі з горада.....	40
17. 9 мая. Акт падтрымкі паўстання Гродзенскім	
паведам з узорам прысягі.....	42
18. 9 мая. Загад Віленскай рады адносна бурлакоў.....	45
19. 9 мая. Універсал Віленскай рады аб камплектаванні	
войска рэкрутамі і ахвотнікамі.....	46
20. 9 мая. Узорная прамова святара да вернікаў.....	51
21. 10 мая. Інструкцыя для інтэндантаў у парафіях.....	54
22. 10 мая. Арганізацыя крымінальнага суда паўстання ў ВКЛ.....	55
23. 10 мая. Адозва М. К. Катла да абывацеляў	
Ашмянскага паведа.....	57
24. 10 мая. Заклік Гродзенскай парадкавай камісіі да	
жыхароў паведа да агульнага ўзбраення.....	58

25. 11 мая. Адмена Віленскай радай пабору шэлягавага.....	62
26. 12 мая. Універсал К Ельскага адносна пераходаў без пашпартоў.....	62
27. 13 мая. Указ К. Ельскага аб прысылцы у Гродна рамеснікаў.....	63
28. 14 мая. Універсал Мерацкай камісіі аб унясенні, падаткаў з павеата.....	64
29. 14 мая. Рэгламент дзейнасці дэпутацыі публічнага забеспячэння Віленскай рады.....	66
30. 15 мая. Інструкцыя павятовым генерал-маёрам.....	70
31. 15 мая. Абвяшчэнне складу Гродзенскай парадкавай камісіі.....	74
32. 15 мая. Увядзенне гродзенскай камісіяй адказнасці членаў Таргавіцкай канфедэрацыі за мінулую дзейнасць.....	77
33. 15 мая. Напамін гродзенскай камісіі ўдзельнікам Таргавіцы аб звароце пабраных імі грошай.....	79
34. 16 мая. Заклік К. Ельскага да жыхароў Гродзенскага павеата аб пастаўцы коней.....	80
35. 16 мая. Абвяшчэнне К.Ельскага адносна запісу ў валанцёры.....	81
36. 17 мая. Адозва гродзенскай камісіі да татар павеата.....	81
37. 17 мая. Распісанне функцый аддзелаў Гродзенскай парадкавай камісіі.....	82
38. 17 мая. Рэарганізацыя складу парафій Гродзенскага павеата.....	87
39. 19 мая. Прамова І. Храптовіча на рынку г. Гродна.....	88
40. 19 мая. Заклік гродзенскай камісіі абывацеляў павеата да добраахвотнай падтрымкі паўстання.....	90
41. 19 мая. Напамін гродзенскай камісіі сваім членам аб іх абавязках.....	92
42. 19 мая. Меры гродзенскай камісіі адносна жабракоў і валацугаў.....	93
43. 19 мая. Загад гродзенскай камісіі аб паслухмянасці жыхароў вярхоўным уладам паўстання.....	94
44. 20 мая. Універсал гродзенскай камісіі адносна рэкрутаў, кантаністаў і ахвотнікаў.....	96
45. 20 мая. Адозва гродзенскай камісіі да абывацеляў аб займе.....	99
46. 20 мая. Распісанне паштовай службы Гродзенскага павеата (крэсаў).....	101
47. 20 мая. Пастанова гродзенскай камісіі аб бурлаках.....	104
48. 20 мая. Універсал гродзенскай камісіі аб перапісу жыхароў і выдачы пашпартоў.....	107
49. 20 мая. Напамін гродзенскай камісіі уласнікам адносна пастаўкі коней у войска.....	110
50. 21 мая. Зварот Т. Касцюшкі да жыхароў ВКЛ.....	111
51. 21 мая. Зварот гродзенскай камісіі да святароў павеата за грашыма.....	113
52. 22 мая. Напамін гродзенскай камісіі шляхце павеата яе рыцарскіх абавязкаў бараніць край.....	114

53. 22 мая. Абвешчэнне Віленскай радай сваёй часовай улады і паблажлівасці да таргавічан	117
54. 22 мая. Расклад правіяніцкіх складоў Гродзенскага павета	119
55. 23 мая. Распісанне збожжавай ссылкі ў Гродзенскім павеце	124
56. 24 мая. Разнарадка гродзенскім камісарам для прыняцця прысягі ад насельнікаў павета	127
57. 24 мая. Абвешчэнне Мерацкай камісіі пра забарону вывазу прадуктаў за мяжу	133
58. 24 мая. Зварот Мерацкай камісіі да сялян	134
59. 24 мая. Пастанова гродзенскай камісіі аб канфіскацыі срэбра ў духавенства павета	136
60. 25 мая. Забарона гродзенскай камісіяй несанкцыянаваных прамоў да народа	138
61. 26 мая. Увядзенне гродзенскай камісіяй адказнасці за недазволеныя прамовы	139
62. 27 мая. Удакладненні гродзенскай камісіі адносна забароны экспарту	140
63. 29 мая. Загад гродзенскай камісіі адносна ўнясення падаткаў	142
64. 29 мая. Універсал Віленскай рады аб арганізацыі абароны г. Вільна	143
65. 27 мая. Прадпісанне Віленскай рады аб абыходжанні з рускімі салдатамі і палоннымі	149
66. 30 мая. Арганізацыя парадкавых камісій у ВКЛ	151
67. 30 мая. Ардананс Т. Касцюшкі А. Казаноўскаму на фарміраванне палка коннай міліцыі Гродзенскага павета	156
68. 31 мая. Загад К. Ельскагаа ротмістрам адносна вярбоўкі шляхты	157
69. 30 мая. Распісанне паштовых гонаў (крэсаў) у Гродзенскім павеце	158
70. 31 мая. Універсал гродзенскай камісіі аб агульным узбраенні павета	160
71. 1 чэрвеня. Пастанова Віленскай рады адносна маёнткаў асуджаных кіраўнікоў Таргавіцкай канфедэрацыі	162
72. 3 чэрвеня. Арганізацыя крымінальнага суда ў Кароне і ВКЛ	163
73. 5 чэрвеня. Загад Варшаўскай рады цэхам аб пашыўцы ботаў	170
74. 5 чэрвеня. Загад Варшаўскай рады купцам і рамеснікам ВКЛ аб недазволенасці самавольнага вырабу і вывазу медзі і волава	170
75. 5 чэрвеня. Прадпісанне Гродзенскай камісіі аб утрыманні правіяніцкіх складоў	171
76. 5 чэрвеня. Загад К. Ельскага святарам парафіі на рассылку універсалаў і іх адказнасці пры гэтым	173
77. 6 чэрвеня. Універсал Варшаўскай рады да жыхароў ВКЛ адносна склікання паспалітага рушання і агульнага узбраення	174

78. 6 чэрвеня. Увядзенне гродзенскай камісіяй адказнасці загадчыкаў правяніцкіх складоў.....	176
79. 9 чэрвеня. Напамін Віленскай рады таргавічанам аб іх адказнасці.....	178
80. 10 чэрвеня. Ардананс Т. Касцюшкі аб пачатку дыверсійных рэйдаў углыб акупіраваных тэрыторый.....	179
81. 12 чэрвеня. Зварот гродзенскай камісіі да яўрэйў павета адносна іх удзелу у паўстанні.....	180
82. 12 чэрвеня. Дазвол гродзенскай камісіі А. Казаноўскаму на вярбоўку коннага палкі.....	181
83. 12 чэрвеня. Адозва А. Казаноўскага да шляхты павета аб яе вярбоўцы у конны полк.....	182
84. 13 чэрвеня. Інструкцыя гродзенскай камісіі аб паборах на мастах і пераездах.....	183
85. 14 чэрвеня. Універсал Варшаўскай рады аб паступленні з жабракамі.....	184
86. 14 чэрвеня. Універсал Варшаўскай рады аб увядзенні скарбовых заручэнняў за пастайку прадуктаў.....	185
87. 14 чэрвеня. Вызваленне гродзенскай камісіяй шляхты ад паспалітага рушання за вярбоўку у полк Казаноўскага.....	186
88. 15 чэрвеня. Увядзенне гродзенскай камісіяй прымусовага вырабу палатна лўрэйкамі.....	187
89. 15 чэрвеня. Універсал гродзенскай камісіі аб адмене пастайкі коней з 25 дымоў.....	188
90. 15 чэрвеня. Загад гродзенскай камісіі аб пастайцы касінераў з павета.....	189
91. 16 чэрвеня. Рэзалюцыя Варшаўскай рады аб адкрыцці актаў зямлянскіх судоў.....	190
92. 17 чэрвеня. Зварот Варшаўскай рады да жыхароў Кароны і ВКЛ адносна дэкларацый Пецярбургга ў аднас сялян.....	191
93. 17 чэрвеня. Заклік гродзенскай камісіі жыхароў павета да добраахвотнай пастайкі рэчаў і прадуктаў на мэты паўстання.....	193
94. 18 чэрвеня. Заява гродзенскай кантрыбуцыйнай камісіі жыхарам.....	194
95. 20 чэрвеня. Зварот ЦД да насельнікаў ВКЛ за добраахвотнымі ахвераваннямі.....	199
96. 20 чэрвеня. Заручэнне гродзенскага магістрата адносна добраахвотнага залісу у міліцыю павета.....	200
97. 21 чэрвеня. Загад гродзенскай камісіі усім святарам аб іх адказнасці.....	201
98. 23 чэрвеня. Устанаўленне Вярхоўнага крымінальнага суда ў Кароне і ВКЛ.....	201
99. 23 чэрвеня. Прадпісанне гродзенскай камісіі аб пастайцы сухароў.....	206
100. 23 чэрвеня. Наказ Цэнтральнай дэпутацыі паборшчыкам вінакурных падаткаў.....	207
101. 27 чэрвеня. Тлумачэнні ЦД парадку збора рэкрутаў з 5 і 25 дымоў.....	207

102. 27 чэрвеня. Загад гродзенскай камісіі сваім камісарам аб лютрацыі збожжавай ссыпкі ў павеце	209
103. 30 чэрвеня. Прадпісанне ЦД адносна транспарту пад харчовыя паборы у паветах	210
104. 30 чэрвеня. Распараджэнне гродзенскай камісіі аб змене свайго складу	213
105. 5 ліпеня. Распараджэнне гродзенскай камісіі наконт складак дымоў на пастайку коней і рэкрутаў	214
106. 7 ліпеня. Рэзалюцыя гродзенскай камісіі аб увядзенні цялесных пакаранняў сялян за схову дызэрціраў і нявыдачу рэкрутаў	214
107. 11 ліпеня. Загад гродзенскай камісіі яўрэям аб змене імі строя	215
108. 17 ліпеня. Рэзалюцыя гродзенскай камісіі адносна аплаты 5-дымовых рэкрутаў па квітанцыях	215
109. 21 ліпеня. Апісанне штурма г. Вільна і яго абароны	216
110. 25 ліпеня. Арганізацыя новага ўтрымання правіяцкіх складаў у Гродзенскім павеце	218
111. 26 ліпеня. Прадпісанне ЦД аб канфіскацыі царкоўнага срэбра ў Гродзенскім павеце	220
112. 26 ліпеня. Пастанова Варшаўскай рады аб дзюрах	221
113. 30 ліпеня. Рэзалюцыя гродзенскай камісіі аб крымінальнай адказнасці за дызэрцірства і недазволеныя пераходы	228
114. 13 жніўня. Рэзалюцыя кантрыбуцыйнай камісіі Гродзенскага павета	229
115. 20 жніўня. Пастанова гродзенскай камісіі аб выкананні розных універсалаў Варшаўскай рады	229
116. 20 жніўня. Пастанова Варшаўскай рады адносна забеспячэння войска	235
117. 23 жніўня. Рэзалюцыя камісіі аб парадку уплаты кантрыбуцыі з г. Гродна	236
118. 24 жніўня. Пастанова гродзенскай камісіі аб пастайцы кажухой у войска з рэзалюцыямі Варшаўскай рады ад 1 і 15 жніўня	237
119. 25 жніўня. Пастанова гродзенскай камісіі аб паборы ботаў, кашуль і сярмяг з рэзалюцыяй Варшаўскай рады ад 17 жніўня	238
120. 30 жніўня. Узнаўленне гродзенскай камісіі крымінальнай адказнасці за нявыдачу рэкрутаў, фурманак і брычак	240
121. 30 жніўня. Рэзалюцыя Варшаўскай рады наконт аплаты за пастайку фуража	241
122. 6 верасня. Рэзалюцыя гродзенскай камісіі на загад Варшаўскай рады ад 23 жніўня адносна перапісу духавенства ў княстве	243
123. 11 верасня. Заклік Варшаўскай рады да абывацеляў ВКЛ не супрацоўнічаць з расійскімі акупантамі	244

124. 11 верасня. Устава Варшаўскай рады аб займе і дэпазітах у ВКЛ.....	247
125. 18 верасня. Рэзалюцыя гродзенскай камісіі адносна вызвалення сялян ад пабору рэкрутаў.....	256
126. 21 верасня. Распараджэнне ЦД аб парадку унясення і прыняцця займаў.....	257
127. 24 верасня. Зварот гродзенскай камісіі да парафіяльных святароў у справе прыняцця імі функцый настаўнікаў у дазорах.....	258
128. 24 верасня. Загад гродзенскай камісіі жыхарам павета на пастаўку жывёлы у войска.....	260
129. 27 верасня. Абвешчэнне гродзенскай камісіі пра адказнасць духавенства за схову рэчаў.....	261
130. 30 верасня. Заклік ЦД жыхароў ВКЛ да хуткага вымалоту ураджая на патрэбы войска.....	262
131. Тарыф дымой у парафіях Гродзенскага павета.....	263
132. Агульны стан правіяцкіх складоў Гродзенскага павета ў жніўні верасні.....	280
133. 7 кастрычніка. Рэпартаг аддзела жывёнасці Гродзенскай камісіі ў Цэнтральную дэпутацыю аб забеспячэнні маршыруючых войск.....	281